



# COLEGIUL TEHNIC DE CĂI FERATE "UNIREA"

Nr. 2857/ 15.09.2023

Aprobat în CP 15.09.2023

Aprobat in CA 20.10.2023

## CODUL DE ETICĂ PROFESIONALĂ AL COLEGIULUI TEHNIC DE CĂI FERATE "UNIREA" PAŞCANI

### CAPITOLUL I DISPOZIȚII GENERALE

**Art.1.** (1) Prezentul Cod de Etică Profesională (denumit în continuare cod) este elaborat în baza art. 98 și 233 din Legea educației naționale nr.1/ 2011 actualizată, în temeiul Legii nr. 477/2004 privind Codul de conduită a personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice și **Ordinului nr. 4831/2018 din 30 august 2018** privind aprobarea Codului-cadru de etică al personalului didactic din învățământul preuniversitar, în conformitate cu prevederile art. 10 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului național de etică din învățământul preuniversitar, aprobat prin Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.550/2011.

(2) Codul este aplicabil tuturor persoanelor din Colegiul Tehnic de Căi Ferate "Unirea" Pașcani, jud. Iași, responsabile cu instruirea și educația, și care, în conformitate cu prevederilor "Statutului personalului didactic" din Legea Învățământului Preuniversitar 198/2023 actualizată, îndeplinește funcția de personal didactic/cadru didactic, personal didactic auxiliar, personal didactic asociat, precum și funcții de conducere, de îndrumare și control în cadrul Colegiului Tehnic de Căi Ferate "Unirea" Pașcani, jud. Iași.

**Art. 2.** (1) Scopul prezentului cod îl constituie creșterea calității serviciilor educaționale oferite și crearea unui cadru etic la care să se raporteze toți angajații Colegiului Tehnic de Căi Ferate "Unirea" Pașcani, în desfășurarea activităților pe care le prestează.

(2) Normele de conduită profesională prevăzute în prezentul cod sunt obligatorii pentru tot personalul din unitate.

(3) Codul funcționează atât ca un contract moral între părinți/ tutori legali, elevi, comunitatea locală și diferențele categorii de personal din sistemul de învățământ preuniversitar responsabile cu instruirea și educația, cât și ca un sistem de standarde de conduită colegială capabile să contribuie la coeziunea instituțională și a grupurilor de persoane implicate în activitatea educațională, prin formarea și menținerea unui climat bazat pe cooperare și competiție după reguli corecte.

**Art. 3.** Respectarea prevederilor prezentului cod reprezintă o garantie a creșterii calității și prestigiului Colegiului Tehnic de Căi Ferate "Unirea" Pașcani, jud. Iași, scop posibil de atins prin intermediul următoarelor obiective:

- a) menținerea unui grad înalt de profesionalism în exercitarea atribuțiilor personalului didactic;
- b) creșterea calitativă a relațiilor dintre părțile implicate în actul educațional;
- c) eliminarea practicilor inadecvate și imorale ce pot apărea în mediul educational preuniversitar;
- d) creșterea gradului de coeziune a personalului implicat în activitatea educațională;
- e) facilitarea promovării și manifestării unor valori și principii aplicabile în mediul școlar preuniversitar, inserabile și în spațiul social;
- f) sensibilizarea opiniei publice în direcția susținerii valorilor educației

Str. Ceferiș tilor nr. 3, cod 705200, Pașcani, județul Iași, România

Tel: 0232 760020, Fax: 0232 760020

email: unirea.pascani@gmail.com

**Art. 4.** Orice persoană din Colegiul Tehnic de Căi Ferate “Unirea” Pașcani, jud. Iași, responsabilă cu instruirea și educația, are datoria morală și profesională de a cunoaște, de a respecta și de a aplica prevederile prezentului cod.

## **CAPITOLUL II** **VALORI, PRINCIPII ȘI NORME DE CONDUITĂ**

**Art. 5.** Personalul din Colegiul Tehnic de Căi Ferate “Unirea” Pașcani, jud. Iași, responsabil cu instruirea și educația, în mod particular cadrele didactice, trebuie să își desfășoare activitatea profesională în conformitate cu următoarele **valori și principii**:

- a) imparțialitate și obiectivitate;
- b) independență și libertate profesională;
- c) responsabilitate morală, socială și profesională;
- d) integritate morală și profesională;
- e) confidențialitate și respect pentru sfera vieții private;
- f) primatul interesului public;
- g) respectarea și promovarea interesului superior al beneficiarului direct al educației;
- h) respectarea legislației generale și a celei specifice domeniului;
- i) respectarea autonomiei personale;
- j) onestitate și corectitudine;
- k) atitudine decentă și echilibrată;
- l) toleranță;
- m) autoexigență în exercitarea profesiei;
- n) interes și responsabilitate în raport cu propria formare profesională, în creșterea calității activității didactice și a prestigiului unității și instituției de învățământ preuniversitar, precum și a specialității, domeniului în care își desfășoară activitatea;
- o) implicare în procesul de perfecționare a caracterului democratic al societății.

**Art. 6. În relațiile cu beneficiarii direcți ai educației**, personalul didactic din Colegiul Tehnic de Căi Ferate “Unirea” Pașcani, jud. Iași are obligația de a cunoaște, de a respecta și de a aplica **norme de conduită** prin care se asigură:

**a) ocrotirea sănătății fizice, psihice și morale a beneficiarilor direcți ai educației prin:**

- 1) supravegherea atât pe parcursul activităților desfășurate în unitatea de învățământ, cât și în cadrul celor organizate de unitatea de învățământ în afara acesteia;
- 2) interzicerea agresiunilor verbale, fizice și a tratamentelor umilitoare asupra beneficiarilor direcți ai educației;
- 3) protecția fiecărui beneficiar direct al educației, prin sesizarea oricărei forme de violență verbală sau fizică exercitată asupra acestuia, a oricărei forme de discriminare, abuz, neglijență sau de exploatare a acestuia, în conformitate cu prevederile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- 4) combaterea oricărora forme de abuz;
- 5) interzicerea hărțuirii sexuale și a relațiilor sexuale cu beneficiarii direcți ai educației;

6) prevenirea și eliminarea fenomenelor de segregare șolară.

**b) interzicerea oricăror activități care generează corupție:**

- 1) fraudarea examenelor;
- 2) solicitarea, acceptarea sau colectarea de către personalul didactic a unor sume de bani, cadouri sau prestarea anumitor servicii, în vederea obținerii de către beneficiarii direcți ai educației de tratament preferențial ori sub amenințarea unor sancțiuni, de orice natură ar fi acestea;
- 3) favoritismul;
- 4) meditațiile contra cost cu beneficiarii direcți ai educației de la formațiunile de studiu la care este încadrat;

**c) asigurarea egalității de șanse și promovarea principiilor educației incluzive;**

**d) respectarea demnității și recunoașterea meritului personal al fiecărui beneficiar direct al educației.**

e ) **respectarea principiilor docimologice** (modurile de notare, variabilitatea notării la examinatori diferiți și la același examinator, a factorilor subiectivi ai notării, precum și mijloacele pentru asigurarea obiectivității notării)

**Art.7. În relațiile cu părinții și cu reprezentanții legali ai beneficiarilor direcți ai educației,** personalul didactic din Colegiul Tehnic de Căi Ferate “Unirea” Pașcani respectă și aplică norme de conduită prin care se asigură:

- a) **stabilirea unei relații de încredere mutuală și de comunicare;**
- b) **respectarea confidențialității informațiilor**, a datelor furnizate și a dreptului la viață privată și de familie;
- c) **neacceptarea primirii de bunuri materiale sau sume de bani pentru serviciile educaționale oferite**, în condițiile art. 5 lit. b) pct. (II);
- d) **recomandarea de auxiliare curriculare sau materiale didactice**, cu precădere a celor deschise și gratuite, fără a impune achiziționarea celor contra cost.
- e) **consilierea părinților/ tutorilor legali** privind alternativele de formare și dezvoltare optimă a copiilor lor, din perspectiva expertizei psihopedagogice și a respectării interesului major al copilului.

**Art. 8.** (1) Relațiile colegiale ale personalului didactic din Colegiul Tehnic de Căi Ferate “Unirea” Pașcani se bazează pe respect, profesorii trebuie să aibă repere morale autentice, să arate respect și considerație față de colegi, onestitate, solidaritate, cooperare, corectitudine, toleranță, sprijin reciproc, confidențialitate, competiție loială.

(2) În activitatea profesională, personalul didactic evită practicarea oricărei forme de discriminare și denigrare în relațiile cu ceilalți colegi și acționează pentru combaterea fraudei intelectuale, inclusiv a plagiatului.

(3) Încurajarea diseminării cunoștințelor profesionale, în vederea atingerii unor standarde superioare de calitate în activitatea didactică;

**Art. 9.** Personalul didactic care îndeplinește funcții de conducere, de îndrumare și de control sau care este membru în consiliul de administrație al Colegiul Tehnic de Căi Ferate “Unirea” Pașcani, respectă și norme de conduită managerială prin care se asigură:

- a) promovarea standardelor profesionale și morale specifice;
- b) aplicarea obiectivă a reglementărilor legale și a normelor etice;
- c) evaluarea obiectivă conform atribuțiilor, responsabilităților și sarcinilor de serviciu din fișa postului;
- d) prevenirea oricărei forme de constrângere sau abuz din perspectiva funcției deținute;
- e) prevenirea oricărei forme de hărțuire, discriminare a personalului didactic și a

beneficiarilor direcți ai educației.

**Art.10.** În exercitarea activităților specifice (școlare și extrașcolare), **personalului didactic îi este interzis:**

- a) să folosească baza materială din spațiile de învățământ în vederea obținerii de beneficii materiale personale directe sau indirecte;
- b) să folosească, să producă sau să distribuie materiale pornografice scrise, audio ori vizuale;
- c) să organizeze activități care pun în pericol siguranța și securitatea beneficiarilor direcți ai educației sau a altor persoane aflate în incinta unității sau a instituției de învățământ;
- d) să consume alcool și substanțe interzise, cu excepția celor recomandate medical;
- e) să permită și să încurajeze consumul de alcool și de substanțe interzise de către beneficiarii direcți ai educației, cu excepția celor recomandate medical;
- f) să organizeze și să practice pariuri și jocuri de noroc pe bani.

**Art. 11. În relațiile cu alte unități și instituții de învățământ, precum și cu instituțiile și reprezentanții comunității locale**, personalul didactic din Colegiul Tehnic de Căi Ferate "Unirea" Pașcani respectă și aplică norme de conduită prin care:

- a) asigură sprijin în scopul furnizării unor servicii educaționale de calitate;
- b) manifestă responsabilitate și transparentă în furnizarea de informații către instituțiile de stat în protejarea drepturilor beneficiarului direct al educației, atunci când interesul și nevoia de protecție a acestuia impun acest lucru.

### **CAPITOLUL III RĂSPUNDERI PRIVIND RESPECTAREA PREVEDERILOR CODULUI**

**Art. 12.** (1) Orice persoană, participantă/ implicată în mod direct sau indirect în activitățile din domeniul educațional preuniversitar, care consideră, în mod întemeiat, prin raportare la prevederile prezentului cod, că este victimă sau martorul unui comportament lipsit de etică profesională din partea unei/unor persoane din Colegiul Tehnic de Căi Ferate "Unirea" Pașcani, jud. Iași, responsabile cu instruirea și educația, are dreptul de a sesiza Comisia de etică.

**Art. 13.** Procedurile privind funcționarea Comisiei de etică, precum și cele privind anchetarea și soluționarea încălcării prevederilor codului sunt conforme cu prevederile stabilite prin **ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5550/2011. (Anexa 2)**

**Art. 14.** Prezentul cod face distincția între încălcarea neintenționată și cea intenționată a prevederilor sale.

(1) În cazul încălcării neintenționate a prevederilor codului, fapt dovedit în urma anchetei și audierilor comisiei de etică, persoana în cauză va fi consiliată cu privire la înțelegerea situației de încălcare a principiilor codului de etică și, respectiv, va fi sprijinită pentru concilierea amiabilă cu partea reclamantă.

(2) În cazul încălcării intenționate a prevederilor codului, fapt dovedit în urma anchetei și a audierilor comisiei de etică, aceasta din urmă poate iniția următoarele **măsuri**, în funcție de gradul de încălcare a prevederilor codului, de repetarea comportamentului respectiv, precum și în funcție de punctul de vedere al Consiliului Profesoral sau a altor organisme precum, Consiliul Reprezentativ al Părintilor, Consiliul Școlar al Elevilor:

- a) **concilierea amiabilă** cu partea reclamantă;

b) **atenționarea colegială** în cadrul Comisiei de etică și informarea Consiliului de Administrație al Colegiului Tehnic de Căi Ferate “Unirea” Pașcani, jud. Iași, pentru luarea în considerare a neconformării persoanei respective cu prevederile codului;

c) propunerea de **includere a persoanei respective într-un program de remediere comportamentală**, prin consilierea și monitorizarea sa pe o perioadă decisă de către Consiliul de Administrație al Colegiului Tehnic de Căi Ferate “Unirea” Pașcani, jud. Iași. Conținutul programului de remediere comportamentală va fi stabilit de către o comisie compusă dintr-un reprezentant al profesorilor-membri al Consiliului de Administrație, un reprezentant al părinților și psihologul școlar. Acest program va fi aprobat de către Consiliul de Administrație al Colegiului Tehnic de Căi Ferate “Unirea” Pașcani, jud. Iași;

d) Comisia de etică, în funcție de gradul de încălcare a normelor codului, poate **propune comisiei de cercetare disciplinară** de la nivelul Colegiului Tehnic de Căi Ferate “Unirea” Pașcani, jud. Iași/ inspectoratului școlar/ ME, analiza cazului în vederea sancționării disciplinare, în conformitate cu prevederile **“Statutului personalului didactic”** din cadrul Legii Educației Naționale 1/2011 cu modificările și completările ulterioare.

(3) Conform Art. 10, e) din cadrul Ordinului ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5550/ 2011 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului național de etică din învățământul preuniversitar, atunci când apar cazuri care sunt de domeniul legii penale, comisia de etică **notifică instituțiile statului** abilitate cu realizarea cercetării penale.

(4) Consilierea Comisiei de etică privind decizia de notificare și notificarea propriu-zisă adresată instituțiilor statului abilitate cu realizarea cercetării penale, sunt realizate de către serviciul juridic al inspectoratului școlar județean.

## **CAPITOLUL IV DISPOZIȚII FINALE**

**Art. 15.** Prezentul cod se completează cu dispozițiile **Legii nr. 477/2004 privind Codul de conduită a personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice** (Anexa 3) și nu se substitue legilor și regulamentelor în vigoare din domeniul educației și nici nu poate contraveni acestora.

**Art. 16.** - Prin prevederile prezentului cod, activitățile comisiilor județene de etică/Comisiei de Etică a Municipiului București nu se substitue activităților comisiilor de cercetare disciplinară, constituite la diferite niveluri, conform prevederilor Legii educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, și nici activităților instituțiilor statului abilitate.

**Art. 17.** Încălcările prevederilor prezentului cod reprezintă abateri disciplinare și se sancționează conform legislației în vigoare.

Prezentul cod intră în vigoare începând cu primul modul al anului școlar 2022-2023

Intocmit  
Comisia de Control Intern Managerial

### "Jurământul socratic" al profesorului



traducere de Constantin Lomaca

*Ce face un profesor la clasă și în comunitatea școlară pentru a fi un profesor bun?*

*De ce atitudine au nevoie profesorii pentru a putea predă cu succes?*

Textul acesta a fost elaborat de profesorul pentru educație școlară de la Universitatea din Augsburg, Klaus Zierer, în cartea sa „Jurământul socratic” publicată în august 2022 la editura Waxmann Verlag.

Autorul subliniază că *“Jurământul socratic nu este o încercare de a formula un standard minim, ci mai degrabă trebuie înțeles ca un standard maxim. El conține o viziune asupra modului în care un profesor ar trebui să acționeze zi de zi, pentru a avea apoi o bază de reflecție asupra modului în care acționează.”*

### **Jurământul socratic al profesorului**

În calitate de profesor, mă angajez să îmi orientez toate sentimentele, gândurile și să mă dedic bunăstării copiilor care îmi sunt încredințați.

#### **Mă angajez față de copii:**

- să stimulez și să sprijin fiecare copil în funcție de potențialul și nivelul său de dezvoltare,
- să nu las nici un copil în urmă sau să nu-l las deoparte, indiferent de motive,
- să iau eșecul copiilor care mi-au fost încredințați ca pe o oportunitate pentru noi metode de predare,
- să privesc greșelile ca pe o oportunitate, nu ca pe un defect,

- să caut, să culeg și să trezesc motivații,
- să intru în dialog, să dau și să obțin feedback, să pun întrebări și să ascult,
- să abordez și să stimulez toate zonele personalității, pentru a da copiilor încredere în lume și în sine și pentru a o face vizibilă în fiecare zi,
- să înțeleg și să modelez clasa și școala ca pe un loc primitor,
- să asigur o atmosferă și o relație apreciativă, lipsită de teamă și eficientă din punct de vedere educațional,
- să apăr integritatea fizică, psihică și spirituală a copiilor care mi-au fost încredințați.

### **Mă angajez față de părinți:**

- să comunic cu ei și să construiesc un parteneriat educațional,
- să abordez împreună cu ei procesul educațional al copiilor ca pe o sarcină comună,
- nu numai să vorbesc cu ei în mod regulat, ci și să cauț în mod activ să intru în contact cu ei,
- să iau în serios evaluarea succesului și a progresului educațional al copiilor

### **Mă angajez față de colegii mei**

- să împărtășesc experiențele mele în educație și în predare și să le utilizez ca bază pentru o profesionalizare colegială,
- să împărtășesc și să reflectez împreună cu ei asupra greșelilor făcute,
- să reflectez asupra momentelor de succes din școală și să acord recunoaștere succeselor lor, pentru a permite fiecărui să aibă o perspectivă individuală asupra școlii și a predării, lucrând în același timp la o viziune comună.

### **În fața publicului din învățământ, mă angajez**

- să îmi afirm misiunea educațională și să o pun în aplicare nu doar pentru a transmite copiilor cunoștințe și abilități, ci pentru a mă concentra asupra tuturor aspectelor personalității acestora,
  - să fiu loial, dar nu orb față de orientările oficiale,
  - să pun în aplicare tot ceea ce este în interesul superior al copilului și să resping tot ceea ce este contrar interesului său,
  - să resping orice interese și cerințe privind școală și educația care nu sunt în primul rând în interesul copilului.
- și, dacă este necesar, să le dezvălu și să mă distanțez de ele, pentru a da copiilor și dreptului lor la educație o voce în discursul public.

### **Mă angajez față de societate**

- să respect demnitatea umană ca bază și scop al școlii și al educației.
- să predau principiile democrației și să le apăr la școală și în clasă.
- să văd școală ca pe un loc de reproducere și inovare a valorilor sociale,
- să-mi folosesc libertatea pedagogică pentru a plasa problemele actuale în centrul vieții de zi cu zi a școlii
- să fiu nu doar reactiv ci și proactiv în ceea ce privește dezvoltarea societății noastre.

## Față de mine, mă angajez

- să-mi susțin acțiunile în orice moment, să le discut în mod critic și constructiv și să reflectez asupra lor în mod conștiincios,
- să îmi dezvolt în mod regulat competențele profesionale, pedagogice și didactice,
- să reflectez în mod sistematic asupra atitudinilor mele profesionale și
- să-mi îndeplineșc întotdeauna rolul de model de urmat, în măsura cunoștințelor și a conștiinței mele.

## Anexa 2

### ORDIN nr. 5.550 din 6 octombrie 2011

privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului național de etică din învățământul preuniversitar

**EMITENT □ MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII, TINERETULUI ȘI SPORTULUI**

**Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 724 din 13 octombrie 2011**

În baza prevederilor art. 94 alin. (3) din Legea educației nationale nr. 1/2011, în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 536/2011 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului emite prezentul ordin.

**Articolul 1** Se aprobă Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului național de etică din învățământul preuniversitar, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

**Articolul 2** Direcția generală management, resurse umane și rețea școlară din cadrul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și inspectoratele școlare duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

**Articolul 3** Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului, Daniel Petru Funeriu București, 6 octombrie 2011. Nr. 5.550.

**Anexa** REGULAMENT de organizare și funcționare a Consiliului național de etică din învățământul preuniversitar

### Capitolul I Constituirea Consiliului național de etică

**Articolul 1** În vederea coordonării și monitorizării aplicării normelor de conduită morală și profesională în activitățile de învățământ preuniversitar, se înființează Consiliul național de etică din învățământul preuniversitar, denumit în continuare Consiliul național de etică, organism consultativ, fără personalitate juridică. **Articolul 2** Consiliul național de etică este format din 378 de membri, câte 9 membri pentru fiecare județ/municipiu București, cu prestigiul profesional și autoritate morală, reprezentând cadrele didactice, părinții și organizațiile neguvernamentale care desfășoară de minimum 3 ani o activitate semnificativă în domeniul învățământului preuniversitar din județ/municipiu București. **Articolul 3** Consiliul național de etică se organizează și funcționează în conformitate cu prezentul regulament.

**Articolul 4** La nivel județean/al municipiului București membrii consiliului național de etică sunt constituți în comisii de etică. Aceste comisii sunt organizate la nivelul inspectoratelor școlare județene/al municipiului București și sunt formate din 9 membri, dintre care:a) 4 reprezentanți ai cadrelor didactice, propuși de către consiliul consultativ al inspectoratului

școlar;b) 2 reprezentanți ai părinților, propuși de către asociațiile de părinți;c) 2 reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale care desfășoară de minimum 3 ani o activitate semnificativă în domeniul învățământului preuniversitar în județ/municipiul București, propuși de către organizațiile în cauză;d) un reprezentant al compartimentului juridic din inspectorat.

**Articolul 5**Membrii comisiei de etică sunt aleși de către consiliul de administrație al inspectoratului școlar, prin vot secret, dintre persoanele propuse conform prevederilor art. 4.

**Articolul 6**Membrii comisiei de etică aleși, în baza rezultatelor votului consiliului de administrație al inspectoratului școlar, sunt numiți prin decizie a inspectorului școlar general, pe o perioadă de 4 ani, și reconfirmăți de către consiliul de administrație al inspectoratului școlar, la începutul fiecărui an școlar.

**Articolul 7**(1) Membrii comisiilor de etică numiți prin decizie a inspectorului școlar general devin membri ai Consiliului național de etică.

(2) După constituire, fiecare comisie de etică stabilește prin vot secret, pentru o perioadă de 4 ani:

a) președintele comisiei;

b) secretarul comisiei;

c) delegatul comisiei la întrunirile anuale ale Consiliului național de etică.

(3) Delegații comisiilor de etică aleg, prin vot secret, cu cel puțin jumătate plus unu din numărul total al delegaților prezenti, cu condiția ca aceștia să fie în număr de cel puțin 31, pentru o perioadă de 4 ani, conducerea Consiliului național de etică cu următoarea compoziție:(i) președinte;(ii) 2 vicepreședinți;(iii) secretar general;(iv) secretar.

**Articolul 8**Nu pot face parte din comisiile de etică și, implicit, din Consiliul național de etică persoanele care:a) ocupă funcții de conducere în cadrul inspectoratului școlar;b) au sancțiuni profesionale;c) prestează activități comerciale în incinta unităților/instituțiilor de învățământ sau în zona limitrofă;d) fac comerț cu materiale obscene sau pornografice scrise, audio sau vizuale;e) practică, în public, activități cu componentă lubrică sau altele care implică exhibarea, în manieră obscenă, a corpului;f) au funcția de președinte sau vicepreședinte în cadrul unui partid politic, la nivel local, județean sau național;g) au desfășurat poliție politică ori au fost condamnate pentru săvârșirea unei infracțiuni prin hotărâre judecătorească definitivă de condamnare penală.

**Articolul 9**În cazul în care, din motive temeinice, membrii Consiliului național de etică se retrag sau sunt revocați, consiliul de administrație al inspectoratului școlar va întreprinde măsurile necesare înlocuirii acestora în termen de 60 de zile de la data retragerii.

## **Capitolul II Atribuțiile Consiliului național de etică**

**Articolul 10**Consiliul național de etică are următoarele atribuții:a) elaborează codul de etică din învățământul preuniversitar, denumit în continuare cod de etică, și îl înaintează spre aprobare Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. Codul de etică va cuprinde formularea explicită a idealurilor, principiilor și normelor morale pe care consimt să le respecte personalul din unitățile/instituțiile de învățământ preuniversitar, inspectoratele școlare și casele corpului didactic în activitatea lor profesională;b) urmărește aplicarea codului de etică prin:(i) diseminarea normelor cuprinse în codul de

etică;(ii) evaluarea, analizarea și soluționarea sesizărilor și reclamațiilor adresate în conformitate cu normele cuprinse în codul de etică;(iii) organizarea unei investigații în vederea validării sau invalidării corectitudinii sesizărilor și reclamațiilor adresate în conformitate cu codul de etică;(iv) elaborarea unei decizii motivate după efectuarea investigației cu privire la faptele sesizate;(v) elaborarea unui "raport de caz" în urma unei decizii motivate;c) analizează și soluționează operativ, eficient și echidistant abaterile de la prevederile codului de etică;d) prezintă anual un raport cu privire la faptele sesizate și analizate în cadrul consiliului. În conținutul raportului nu vor fi prezentate decât estimativ sesizările și reclamațiile considerate și demonstrează ca nefondate, iar pentru cazurile cu implicații minore se va păstra confidențialitatea în privința identității persoanelor implicate. Acest raport se face public.e) notifică, prin intermediul comisiei de etică a județului/a municipiului București, instituțiile statului, atunci când apar cazuri care sunt de domeniul legii penale, și pune la dispoziția acestora toate informațiile pe care le detine cu privire la cazurile respective;f) activează împotriva acțiunilor denigratoare și calomnioase adresate atât personalului, cât și unităților/instituțiilor de învățământ preuniversitar;g) se sesizează din oficiu în legătură cu cazurile de încălcare a codului de etică;h) organizează anual câte două întruniri la nivel național.Aceste întruniri se consideră a fi statutare dacă sunt prezenți cel puțin 31 dintre cei 42 de delegați stabiliți conform prevederilor art. 7 alin. (2) lit. c);i) în cadrul întrunirilor la nivel național, deciziile se adoptă, prin vot, cu cel puțin jumătate plus unu din numărul total al delegaților prezenți, cu condiția ca aceștia să fie în număr de cel puțin 31. Dacă există egalitate de voturi, votul președintelui este decisiv în adoptarea hotărârilor.j) oferă consultanță și monitorizează modul de aplicare a codului de etică;k) diseminează bunele practici privind aplicarea codului de etică.

### **Capitolul III Atribuțiile membrilor comisiei de etică**

#### **Articolul 11**Atribuțiile membrilor comisiei de etică sunt:

- a) președintele comisiei de etică:(i) asigură conducerea operativă a comisiei;(ii) convoacă și prezidează ședințele comisiei;(iii) prezintă în consiliul de administrație al inspectoratului școlar raportul comisiei privind analiza faptelor pentru care a fost sesizat;(iv) distribuie sarcini individuale membrilor comisiei de etică;(v) reprezintă inspectoratul școlar în probleme de etică în relația cu alte inspectorate școlare, cu Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului ori alte instituții de interes public.
- b) secretarul comisiei de etică:(i) asigură partea organizatorică a desfășurării activității comisiei;(ii) redactează rapoartele, procesele-verbale și ține evidența documentelor comisiei;(iii) planifică sesiunile ordinare și stabilește ordinea de zi a acestora;(iv) are responsabilitatea arhivei comisiei și a bazei de date a acesteia;(v) asigură legătura dintre membrii comisiei.
- c) membrii comisiei de etică:(i) exercită atribuțiile stabilite de către președintele comisiei;(ii) participă la lucrările comisiei.

### **Capitolul IV Atribuțiile conducerii Consiliului național de etică**

#### **Articolul 12**Atribuțiile conducerii Consiliului național de etică sunt:a) președintele Consiliului național de etică:(i) asigură conducerea operativă a consiliului;(ii) convoacă și prezidează reuniunile la nivel național ale consiliului;(iii) prezintă raportul anual al consiliului privind analiza faptelor pentru care a fost sesizat;(iv) distribuie sarcini individuale delegaților comisiilor de etică;(v) reprezintă Consiliul național de etică în probleme de etică în relația cu inspectoratele școlare, cu Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului sau cu alte instituții de interes public.b) vicepreședintii Consiliului național de etică:(i) exercită atribuțiile delegate de către președintele consiliului;(ii) coordonează comisiile de lucru ale consiliului.c) secretarul general al Consiliului național

de etică:(i) exercită atribuțiile delegate de către președintele consiliului;(ii) asigură partea organizatorică a desfășurării activității consiliului;(iii) stabilește ordinea de zi a reuniunilor la nivel național ale consiliului.d) secretarul Consiliului național de etică:(i) exercită atribuțiile delegate de către secretarul general;(ii) redactează rapoartele, procesele verbale și ține evidența documentelor consiliului;(iii) are responsabilitatea arhivei comisiei și a bazei de date a acesteia;(iv) asigură legătura dintre membrii comisiei.

## **Capitolul V Funcționarea comisiei de etică**

**Articolul 13**(1) La nivelul fiecărui județ/al municipiului București, membrii comisiei de etică se întunesc lunar, în ședință ordinară, și ori de câte ori este nevoie, în ședințe extraordinare. Aceste ședințe se consideră a fi statuare în următoarele situații:a) ședințele ordinare - dacă sunt prezenți cel puțin 7 dintre cei 9 membri ai comisiei;b) ședințele extraordinare - dacă sunt prezenți cel puțin 6 dintre cei 9 membri ai comisiei.(2) Ședințele comisiei de etică se desfășoară de regulă la sediul inspectoratului școlar. Comisia de etică poate stabili, în funcție de situație, și alt loc de desfășurare a ședințelor sale.(3) Comisia de etică se reunește în ședințe extraordinare în cel mult 15 zile de la depunerea unei sesizări/reclamații.(4) În cazul sesizărilor/reclamațiilor urgente, cel puțin un membru al comisiei va trebui să preia cazul în regim de urgență.(5) Deciziile comisiei de etică, desemnarea membrilor echipei care va examina un caz, aprobarea rapoartelor de caz și a măsurilor ce vor fi întreprinse se adoptă, prin vot, cu cel puțin jumătate plus unu din numărul total al membrilor prezenți, cu condiția respectării prevederilor alin. (1). Dacă există egalitate de voturi, votul președintelui este preponderent în adoptarea hotărârilor.(6) Comisia de etică se poate autosesiza atunci când consideră că o prezentare în mass-media poate induce un climat de suspiciune privind activitatea sau comportamentul unor membri ai personalului din unitățile/instituțiile de învățământ preuniversitar, inspectoratul școlar și casa corpului didactic, care pot leza onoarea instituției.(7) Evaluarea primară a sesizărilor/reclamațiilor, efectuarea anchetelor și audierilor se realizează de către membrii desemnați din cadrul comisiei. În cazul în care se apreciază că sesizările/reclamațiile nu au ca obiect eventuale încălcări ale codului de etică, acestea vor fi redirectionate către cei în drept a le analiza și soluționa, conform legii.(8) Membrii comisiei nu pot fi împiedicați să facă parte din grupurile de investigare, exceptând situația în care se constată un conflict de interes de orice natură.(9) Comisia de etică va analiza și va stabili dacă faptele imputate reprezintă o abatere de la principiile codului de etică. Atunci când comisia consideră că fapta imputată reprezintă o încălcare minoră a codului de etică, se va propune părților concilierea pe cale amiabilă sau, în funcție de caz, comisia va propune o atenționare colegială.(10) Persoana reclamată este notificată despre primirea sesizării în scopul asigurării posibilității disculpării sale și a evitării unor posibile conflicte de interes.(11) În procesul-verbal al ședinței de comisie, întocmit de secretarul comisiei, vor fi specificate opiniile membrilor, iar la final procesul-verbal va fi citit și semnat de toți cei prezenți.(12) Ambele părți pot contesta decizia comisiei în cel mult 15 zile de la înștiințare, la conducerea inspectoratului școlar.(13) În cazul existenței unor conflicte de interes între părți și unul dintre membrii comisiei, acesta nu va participa la investigarea cazului și la votarea raportului de caz.(14) Președintele comisiei de etică prezintă consiliului de administrație al inspectoratului școlar și conducerii Consiliului național de etică, anual, un raport cu privire la faptele sesizate și analizate în cadrul comisiei. În conținutul raportului vor fi prezentate, estimativ, sesizările și reclamațiile considerate și demonstreate ca nefondate, iar pentru cazurile cu implicații minore se va păstra confidențialitatea în privința identității persoanelor implicate. Vor fi subliniate abaterile înregistrate și măsurile aplicate. De asemenea, vor fi evidențiate persoanele care au avut un comportament corect, exemplar, acționând pentru creșterea prestigiului învățământului preuniversitar din județ/din municipiul București. Acest raport se face public.

**Articolul 14**Activitatea comisiei de etică se desfășoară cu respectarea principiului confidențialității, iar în acest sens se iau următoarele măsuri:1. Discuțiile sunt confidențiale

până la decizia finală.2. Sesizările sunt examineate într-o modalitate privată și confidențială, pentru a proteja identitatea persoanelor vizate, identitate care nu va fi divulgată până la găsirea unei soluții oficiale. Reputația individuală poate fi atinsă prin inadvertență.3. Toate documentele aferente fiecărei sesizări se arhivează într-un dosar care are caracter confidențial și se păstrează la sediul inspectoratului școlar cel puțin un an de la data soluționării. La acest dosar vor avea acces numai membrii desemnați ai comisiei și reprezentanții legali ai părților.4. Dacă pe parcursul derulării procedurilor este necesară dezvaluirea identității reclamantului unor terțe persoane, acest lucru nu se va putea face decât cu acordul scris al acestuia. Dacă acesta refuză, iar din cauza acestui fapt ancheta nu mai poate continua, cazul va fi clasat.5. Toate documentele înregistrate la comisia de etică au caracter confidențial, cu excepția situației în care părțile sunt de acord să renunțe la confidențialitate.6. Membrii comisiei de etică semnează un acord privind respectarea confidențialității.7. În cazul în care se dovedește încălcarea acordului de confidențialitate de către un membru al comisiei de etică acesta va fi exclus din comisie prin decizie a inspectorului școlar general, în urma hotărârii consiliului de administrație al inspectoratului școlar.

## **Capitolul VI Dispoziții finale**

**Articolul 15(1)** Inspectoratele școlare județene/al municipiului București sunt obligate ca, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului regulament, să emită deciziile de numire a membrilor comisiilor de etică.(2) Inspectoratele școlare județene/al municipiului București, sub coordonarea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului regulament, vor întreprinde măsurile necesare organizării primei întruniri anuale a Consiliului național de etică.

**Articolul 16** Consiliul național de etică are obligația ca, în termen de 60 de zile de la data primei întâlniri anuale, să elaboreze codul de etică și să îl înainteze spre aprobare Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

### **Articolul 17**

- (1) Codul de etică este un document obligatoriu care completează normativele în vigoare privind activitatea din învățământul preuniversitar.
- (2) Codul de etică funcționează ca un contract moral între părinți, elevi și personalul din unitățile/instituțiile de învățământ preuniversitar, inspectoratele școlare și casele corpului didactic, contribuind la coeziunea personalului și la formarea unui climat educațional bazat pe cooperare și competiție după reguli corecte.

### Anexa 3

**LEGE nr. 477 din 8 noiembrie 2004** privind Codul de conduită a personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice

**EMITENT • PARLAMENTUL**

**Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 1.105 din 26 noiembrie 2004**

Întrucât s-au identificat fapte generatoare de lipsă de integritate publică în rândul consilierilor încadrați la cabinetul demnitarului și, de asemenea, s-a identificat necesitatea ca și alte categorii de personal să beneficieze de prevederile [Legii nr. 7/2004](#) privind Codul de conduită a funcționarilor publici, ca lege-cadru pentru personalul din autoritățile și instituțiile publice,ținând seama de faptul că aplicarea [Legii nr. 188/1999](#) privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările ulterioare, a avut ca obiect doar atribuțiile prevăzute la art. 2 alin. (3) și că, implicit sau expres, prin prevederile art. 6, personalul cu atribuții de gestiune a mijloacelor fixe și inventarului din cadrul compartimentelor administrative are și atribuții ca membri în comisiile de selecție în achizițiile publice,în conformitate cu prevederile Recomandării nr. 10/2000 a Consiliului de Miniștri al Consiliului Europei,Parlamentul României adoptă prezenta lege.

#### **Capitolul I Domeniul de aplicare și principii generale**

**Articolul 1**Domeniul de aplicare(1) Codul de conduită a personalului din autoritățile și instituțiile publice, denumit în continuare cod de conduită, reglementează normele de conduită profesională a personalului contractual.(2) Normele de conduită profesională prevăzute de prezentul cod de conduită sunt obligatorii pentru personalul contractual din cadrul autorităților și instituțiilor publice, încadrat în baza prevederilor [Legii nr. 53/2003](#) - Codul muncii, cu modificările ulterioare, cu excepția persoanelor alese sau numite politic.

**Articolul 2**ObiectiveObiectivele prezentului cod de conduită urmăresc să asigure creșterea calității serviciului public, o bună administrare în realizarea interesului public, precum și eliminarea birocrației și a faptelor de corupție din administrația publică, prin:a) reglementarea normelor de conduită profesională necesare realizării unor raporturi sociale și profesionale corespunzătoare creării și menținerii la nivel înalt a prestigiului instituției publice și al personalului contractual;b) informarea publicului cu privire la conduită profesională la care este îndreptățit să se aștepte din partea personalului contractual în exercitarea funcției;c) crearea unui climat de încredere și respect reciproc între cetățeni și personalul contractual din administrația publică, pe de o parte, și între cetățeni și autoritățile

administrației publice, pe de altă parte.

**Articolul 3** Principii generalePrincipiile care guvernează conduită profesională a personalului contractual sunt următoarele:a) prioritarea interesului public - principiu conform căruia personalul contractual are îndatorirea de a considera interesul public mai presus decât interesul personal, în exercitarea atribuțiilor funcției;b) asigurarea egalității de tratament al cetățenilor în fața autorităților și instituțiilor publice - principiu conform căruia personalul contractual are îndatorirea de a aplica același regim juridic în situații identice sau similare;c) profesionalismul - principiu conform căruia personalul contractual are obligația de a îndeplini atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiințiozitate;d) imparțialitatea și nediscriminarea - principiu conform căruia angajații contractuali sunt obligați să aibă o atitudine obiectivă, neutră față de orice interes politic, economic, religios sau de altă natură, în exercitarea atribuțiilor funcției;e) integritatea morală - principiu conform căruia personalului contractual îi este interzis să solicite sau să accepte, direct ori indirect, pentru el sau pentru altul, vreun avantaj ori beneficiu moral sau material;f) libertatea gândirii și a exprimării - principiu conform căruia personalul contractual poate să-și exprime și să-și fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept și a bunelor moravuri;g) cinstea și corectitudinea - principiu conform căruia, în exercitarea funcției și în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, personalul contractual trebuie să fie de bună-credință și să acționeze pentru îndeplinirea conformă a atribuțiilor de serviciu;h) deschiderea și transparența - principiu conform căruia activitățile desfășurate de angajații contractuali în exercitarea atribuțiilor funcților lor sunt publice și pot fi supuse monitorizării cetățenilor.

**Articolul 4** TermeniÎn înțelesul prezentei legi, expresiile și termenii de mai jos au următoarele semnificații:a) personal contractual ori angajat contractual - persoana numită într-o funcție în autoritățile și instituțiile publice în condițiile [Legii nr. 53/2003](#), cu modificările ulterioare;b) funcție - ansamblul atribuțiilor și responsabilităților stabilite de autoritatea sau instituția publică, în temeiul legii, în fișa postului;c) interes public - acel interes care implică garantarea și respectarea de către instituțiile și autoritățile publice a drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale cetățenilor, recunoscute de Constituție, legislația internă și tratatele internaționale la care România este parte, precum și îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, cu respectarea principiilor eficienței, eficacității și economicității cheltuirii resurselor;d) interes personal - orice avantaj material sau de altă natură, urmărit ori obținut, în mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru alții, de către personalul contractual prin folosirea reputației, influenței, facilităților, relațiilor, informațiilor la care are acces, ca urmare a exercitării atribuțiilor funcției;e) conflict de interese - acea situație sau împrejurare în care interesul personal, direct ori indirect, al angajatului contractual contravine interesului public, astfel încât afectează sau ar putea afecta independența și imparțialitatea sa în luarea deciziilor ori îndeplinirea la timp și cu obiectivitate a îndatoririlor care îi revin în exercitarea funcției deținute;f) informație de interes public - orice informație care privește activitățile sau care rezultă din activitățile unei autorități publice ori instituții publice, indiferent de suportul ei;g) informație cu privire la date personale - orice informație privind o persoană identificată sau identificabilă.

## **Capitolul II Norme generale de conduită profesională a personalului contractual**

**Articolul 5** Asigurarea unui serviciu public de calitate(1) Personalul contractual are obligația de a asigura un serviciu public de calitate în beneficiul cetățenilor, prin participarea activă la luarea deciziilor și la transpunerea lor în practică, în scopul realizării competențelor autorităților și ale instituțiilor publice, în limitele atribuțiilor stabilite prin fișa postului.(2) În exercitarea funcției personalul contractual are

obligația de a avea un comportament profesionist, precum și de a asigura, în condițiile legii, transparența administrativă, pentru a câștiga și a menține încrederea publicului în integritatea, imparțialitatea și eficacitatea autorităților și instituțiilor publice.

**Articolul 6** Respectarea Constituției și a legilor(1) Angajații contractuali au obligația ca, prin actele și faptele lor, să respecte Constituția, legile țării și să acționeze pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legale, în conformitate cu atribuțiile care le revin, cu respectarea eticii profesionale.(2) Personalul contractual trebuie să se conformeze dispozițiilor legale privind restrângerea exercițiului unor drepturi, datorată naturii funcțiilor deținute.

**Articolul 7** Loialitatea față de autoritățile și instituțiile publice(1) Personalul contractual are obligația de a apăra cu loialitate prestigiul autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea, precum și de a se abține de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acesteia.(2) Angajaților contractuali le este interzis:a) să exprime în public aprecieri neconforme cu realitatea în legătură cu activitatea autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea, cu politicile și strategiile acesteia ori cu proiectele de acte cu caracter normativ sau individual;b) să facă aprecieri în legătură cu litigiile aflate în curs de soluționare și în care autoritatea sau instituția publică în care își desfășoară activitatea are calitatea de parte, dacă nu sunt abilități în acest sens;c) să dezvăluie informații care nu au caracter public, în alte condiții decât cele prevăzute de lege;d) să dezvăluie informațiile la care au acces în exercitarea funcției, dacă această dezvăluire este de natură să atragă avantaje necuvenite ori să prejudicieze imaginea sau drepturile instituției ori ale unor funcționari publici sau angajați contractuali, precum și ale persoanelor fizice sau juridice;e) să acorde asistență și consultanță persoanelor fizice sau juridice, în vederea promovării de acțiuni juridice ori de altă natură împotriva statului sau autorității ori instituției publice în care își desfășoară activitatea.(3) Prevederile alin. (2) lit. a-d) se aplică și după închiderea raportului de muncă, pentru o perioadă de 2 ani, dacă dispozițiile din legi speciale nu prevăd alte termene.(4) Prevederile prezentului cod de conduită nu pot fi interpretate ca o derogare de la obligația legală a personalului contractual de a furniza informații de interes public celor interesați, în condițiile legii.

**Articolul 8** Libertatea opiniilor(1) În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu angajații contractuali au obligația de a respecta demnitatea funcției deținute, corelând libertatea dialogului cu promovarea intereselor autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea.(2) În activitatea lor angajații contractuali au obligația de a respecta libertatea opiniilor și de a nu se lăsa influențați de considerente personale.(3) În exprimarea opiniilor, personalul contractual trebuie să aibă o atitudine conciliantă și să evite generarea conflictelor datorate schimbului de păreri.

**Articolul 9** Activitatea publică(1) Relațiile cu mijloacele de informare în masă se asigură de către persoanele desemnate în acest sens de conducătorul autorității sau instituției publice, în condițiile legii.(2) Angajații contractuali desemnați să participe la activități sau dezbateri publice, în calitate oficială, trebuie să respecte limitele mandatului de reprezentare încredințat de conducătorul autorității ori instituției publice în care își desfășoară activitatea sau mandatul dat de demnitarul în cabinetul căruia sunt încadrați.(3) În cazul în care nu sunt desemnați în acest sens, angajații contractuali pot participa la activități sau dezbateri publice, având obligația de a face cunoscut faptul că opinia exprimată nu reprezintă punctul de vedere oficial al autorității ori instituției publice în cadrul căreia își desfășoară activitatea.

**Articolul 10** Activitatea politicăÎn exercitarea funcției deținute, personalului contractual îi este interzis:a)

să participe la colectarea de fonduri pentru activitatea partidelor politice;b) să furnizeze sprijin logistic candidaților la funcții de demnitate publică;c) să colaboreze, atât în cadrul relațiilor de serviciu, cât și în afara acestora, cu persoanele fizice sau juridice care fac donații ori sponsorizări partidelor politice;d) să afișeze în cadrul autorităților sau instituțiilor publice însemne ori obiecte inscripționate cu sigla sau denumirea partidelor politice ori a candidaților acestora.

**Articolul 11**Folosirea imaginii propriiÎn considerarea funcției pe care o deține, personalul contractual are obligația de a nu permite utilizarea numelui sau a imaginii proprii în acțiuni publicitare pentru promovarea unei activități comerciale, precum și în scopuri electorale.

**Articolul 12**Cadrul relațiilor în exercitarea atribuțiilor funcției(1) În relațiile cu personalul contractual și funcționarii publici din cadrul autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea, precum și cu persoanele fizice sau juridice, angajații contractuali sunt obligați să aibă un comportament bazat pe respect, bună-credință, corectitudine și amabilitate.(2) Personalul contractual are obligația de a nu aduce atingere onoarei, reputației și demnității persoanelor din cadrul autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea, precum și ale persoanelor cu care intră în legătură în exercitarea funcției, prin:a) întrebuiențarea unor expresii jignitoare;b) dezvăluirea aspectelor vieții private;c) formularea unor sesizări sau plângeri calomnioase.(3) Personalul contractual trebuie să adopte o atitudine imparțială și justificată pentru rezolvarea clară și eficientă a problemelor cetățenilor. Personalul contractual are obligația să respecte principiul egalității cetățenilor în fața legii și a autorității publice, prin:a) promovarea unor soluții coerente, conform principiului tratamentului nediferențiat, raportate la aceeași categorie de situații de fapt;b) eliminarea oricărei forme de discriminare bazate pe aspecte privind naționalitatea, convingerile religioase și politice, starea materială, sănătatea, vîrsta, sexul sau alte aspecte.

**Articolul 13**Conduita în cadrul relațiilor internaționale(1) Personalul contractual care reprezintă autoritatea sau instituția publică în cadrul unor organizații internaționale, instituții de învățământ, conferințe, seminarii și alte activități cu caracter internațional are obligația să promoveze o imagine favorabilă țării și autorității sau instituției publice pe care o reprezintă.(2) În relațiile cu reprezentanții altor state, angajații contractuali au obligația de a nu exprima opinii personale privind aspecte naționale sau dispute internaționale.(3) În deplasările în afara țării, personalul contractual este obligat să aibă o conduită corespunzătoare regulilor de protocol și să respecte legile și obiceiurile țării gazdă.

**Articolul 14**Interdicția privind acceptarea cadourilor, serviciilor și avantajelorAngajații contractuali nu trebuie să solicite ori să accepte cadouri, servicii, favoruri, invitații sau orice alt avantaj, care le sunt destinate personal, familiei, părinților, prietenilor ori persoanelor cu care au avut relații de afaceri sau de natură politică, care le pot influența imparțialitatea în exercitarea funcțiilor publice deținute ori pot constitui o recompensă în raport cu aceste funcții.

**Articolul 15**Participarea la procesul de luare a deciziilor(1) În procesul de luare a deciziilor angajații contractuali au obligația să acționeze conform prevederilor legale și să își exerceze capacitatea de apreciere în mod fundamentat și imparțial.(2) Angajații contractuali au obligația de a nu promite luarea unei decizii de către autoritatea sau instituția publică, de către alții funcționari publici, precum și îndeplinirea atribuțiilor în mod privilegiat.

**Articolul 16**Obiectivitate în evaluare(1) În exercitarea atribuțiilor specifice funcțiilor de conducere, angajații contractuali au obligația să asigure egalitatea de şanse și tratament cu privire la dezvoltarea carierei pentru personalul contractual din subordine.(2) Personalul contractual de conducere are

obligația să examineze și să aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competenței profesionale pentru personalul din subordine, atunci când propune ori aprobă avansări, promovări, transferuri, numiri sau eliberări din funcții ori acordarea de stimulente materiale sau morale, excludând orice formă de favoritism ori discriminare.(3) Personalul contractual de conducede are obligația de a nu favoriza sau defavoriza accesul ori promovarea în funcțiile contractuale pe criterii discriminatorii, de rudenie, afinitate sau alte criterii neconforme cu principiile prevăzute la art. 3.

**Articolul 17** Folosirea abuzivă a atribuțiilor funcției deținute(1) Personalul contractual are obligația de a nu folosi atribuțiile funcției deținute în alte scopuri decât cele prevăzute de lege.(2) Prin activitatea de luare a deciziilor, de consiliere, de evaluare sau de participare la anchete ori acțiuni de control, personalul contractual nu poate urmări obținerea de foloase sau avantaje în interes personal ori producerea de prejudicii materiale sau morale altor persoane.(3) Angajații contractuali au obligația de a nu interveni sau influența vreo anchetă de orice natură, din cadrul instituției sau din afara acesteia, în considerarea funcției pe care o dețin.(4) Angajații contractuali au obligația de a nu impune altor angajați contractuali sau funcționari publici să se înscrie în organizații sau asociații, indiferent de natura acestora, ori de a nu le sugera acest lucru, promițându-le acordarea unor avantaje materiale sau profesionale.

**Articolul 18** Utilizarea resurselor publice(1) Personalul contractual este obligat să asigure ocrotirea proprietății publice și private a statului și a unităților administrativ-teritoriale, să evite producerea oricărui prejudiciu, acționând în orice situație ca un bun proprietar.(2) Personalul contractual are obligația să folosească timpul de lucru, precum și bunurile aparținând autorității sau instituției publice numai pentru desfășurarea activităților aferente funcției deținute.(3) Personalul contractual trebuie să propună și să asigure, potrivit atribuțiilor care îi revin, folosirea utilă și eficientă a banilor publici, în conformitate cu prevederile legale.(4) Personalului contractual care desfășoară activități publicistice în interes personal sau activități didactice îi este interzis să folosească timpul de lucru ori logistica autorității sau a instituției publice pentru realizarea acestora.

**Articolul 19** Limitarea participării la achiziții, concesionări sau închirieri(1) Orice angajat contractual poate achiziționa un bun aflat în proprietatea privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, supus vânzării în condițiile legii, cu excepția următoarelor cazuri:a) când a luat cunoștință, în cursul sau ca urmare a îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, despre valoarea ori calitatea bunurilor care urmează să fie vândute;b) când a participat, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, la organizarea vânzării bunului respectiv;c) când poate influența operațiunile de vânzare sau când a obținut informații la care persoanele interesate de cumpărarea bunului nu au avut acces.(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și în cazul concesionării sau închirierii unui bun aflat în proprietatea publică ori privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale.(3) Angajaților contractuali le este interzisă furnizarea informațiilor referitoare la bunurile proprietate publică sau privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, supuse operațiunilor de vânzare, concesionare sau închiriere, în alte condiții decât cele prevăzute de lege.(4) Prevederile alin. (1)-(3) se aplică în mod corespunzător și în cazul realizării tranzacțiilor prin interpus sau în situația conflictului de interese.

### **Capitolul III Coordonarea și controlul aplicării normelor de conduită profesională pentru personalul contractual**

**Articolul 20** Rolul Ministerului Administrației și Internelor, Ministerului Afacerilor Externe și Autorității Naționale de Control(1) Ministerul Administrației și Internelor coordonează și controlează aplicarea normelor prevăzute de prezentul cod de conduită, exercitând următoarele atribuții:a) urmărește aplicarea

și respectarea în cadrul autorităților și instituțiilor publice a prevederilor prezentului cod de conduită;b) soluționează petițiile și sesizările primite privind încălcarea prevederilor prezentului cod de conduită sau le transmite spre soluționare organului competent, conform legii;c) formulează recomandări de soluționare a cazurilor cu care a fost sesizat;d) elaborează studii și cercetări privind respectarea prevederilor prezentului cod de conduită;e) colaborează cu organizațiile neguvernamentale care au ca scop promovarea și apărarea intereselor legitime ale cetățenilor în relația cu personalul din administrația publică, cu excepția funcționarilor publici.(2) Prin activitatea sa Ministerul Administrației și Internelor nu poate influența derularea procedurii disciplinare din cadrul autorităților și instituțiilor publice, desfășurată în conformitate cu prevederile [Legii nr. 53/2003](#), cu modificările ulterioare.(3) Pentru personalul contractual, diplomatic și auxiliar, din cadrul aparatului intern și extern al Ministerului Afacerilor Externe, acest minister aplică în mod corespunzător prevederile alin. (1) și (2).(4) Pentru personalul contractual al autorităților și instituțiilor din cadrul administrației publice centrale și administrației publice autonome, cu excepția prefecturilor, Autoritatea Națională de Control aplică în mod corespunzător prevederile alin. (1) și (2).

**Articolul 21**Sesizarea(1) Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Afacerilor Externe și Autoritatea Națională de Control pot fi sesizate de orice persoană cu privire la:a) încălcarea prevederilor prezentului cod de conduită de către angajații contractuali;b) constrângerea sau amenințarea exercitată asupra angajatului contractual pentru a-l determina să încalce dispozițiile legale în vigoare ori să le aplique necorespunzător.(2) Sesizarea prevăzută la alin. (1) nu exclude sesizarea organului disciplinar competent, potrivit legii, din cadrul autorităților și instituțiilor publice.(3) Angajații contractuali nu pot fi sancționați sau prejudicați în nici un fel pentru sesizarea cu bună-credință a organelor disciplinare competente, în condițiile legii.(4) Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Afacerilor Externe și Autoritatea Națională de Control vor verifica actele și faptele pentru care au fost sesizate, cu respectarea confidențialității privind identitatea persoanei care a făcut sesizarea.(5) Sesizările înaintate Ministerului Administrației și Internelor, Ministerului Afacerilor Externe și Autorității Naționale de Control vor fi centralizate într-o bază de date la Ministerul Administrației și Internelor, necesară pentru:a) identificarea cauzelor care determină încălcarea normelor de conduită profesională;b) identificarea modalităților de prevenire a încălcării normelor de conduită profesională;c) adoptarea măsurilor privind reducerea și eliminarea cazurilor de nerespectare a prevederilor legale.

**Articolul 22**Soluționarea sesizării(1) Rezultatele activității de centralizare a sesizărilor sau petițiilor se consemnează într-un raport pe baza căruia Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Afacerilor Externe și Autoritatea Națională de Control vor formula recomandări către autoritatea administrației publice sau instituția respectivă din sectorul bugetar cu privire la modul de corectare a deficiențelor constatațe.(2) Recomandările Ministerului Administrației și Internelor, Ministerului Afacerilor Externe și Autorității Naționale de Control vor fi comunicate:a) angajatului contractual sau persoanei care a formulat sesizarea;b) angajatului contractual care face obiectul sesizării;c) conducătorului autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea angajatul contractual care face obiectul sesizării.(3) În termen de 30 de zile lucrătoare de la data soluționării, autoritățile și instituțiile publice au obligația de a comunică autorităților competente în monitorizarea implementării și aplicării prezentului cod de conduită, conform prevederilor art. 20, modul de soluționare a măsurilor prevăzute în recomandare.(4) În cazul în care în situația sesizată este implicat conducătorul autorității sau instituției publice ori adjuncții acestuia, recomandarea autorităților competente în monitorizarea implementării și aplicării

prezentului cod de conduită va fi transmisă și structurii ierarhic superioare instituției sau autorității publice ori, după caz, primului-ministru.

**Articolul 23** Publicitatea cazurilor sesizate(1) Raportul anual cu privire la Standardul de conduită a personalului contractual, care se întocmește de autoritățile competente în monitorizarea implementării și aplicării prezentului cod de conduită, se prezintă Guvernului și trebuie să cuprindă și următoarele date:a) numărul și obiectul sesizărilor privind cazurile de încălcare a normelor de conduită profesională;b) categoriile și numărul de angajați contractuali care au încălcat normele de conduită morală și profesională;c) cauzele și consecințele nerespectării prevederilor prezentului cod de conduită;d) evidențierea cazurilor în care personalului contractual i s-a cerut să acționeze sub presiunea factorului politic;e) recomandările propuse;f) autoritățile sau instituțiile publice care nu au respectat recomandările.(2) Autoritățile competente în monitorizarea implementării și aplicării prezentului cod de conduită pot să prezinte în raportul anual, în mod detaliat, unele cazuri care prezintă un interes deosebit pentru opinia publică.(3) Raportul se publică pe pagina de Internet a autorităților prevăzute la alin. (1), iar publicarea se anunță prin comunicat difuzat printr-o agenție de presă.

#### **Capitolul IV Dispoziții finale**

**Articolul 24** Răspunderea(1) Încălcarea dispozițiilor prezentului cod de conduită atrage răspunderea disciplinară a personalului contractual, în condițiile legii.(2) Organele cu atribuții disciplinare au competența de a cerceta încălcarea prevederilor prezentului cod de conduită și de a propune aplicarea sancțiunilor disciplinare în condițiile [Legii nr. 53/2003](#), cu modificările ulterioare.(3) În cazurile în care faptele săvârșite intrunesc elementele constitutive ale unor infracțiuni, vor fi sesizate organele de urmărire penală competente, în condițiile legii.(4) Personalul contractual răspunde patrimonial, potrivit legii, în cazurile în care, prin faptele săvârșite cu încălcarea normelor de conduită profesională, aduce prejudicii persoanelor fizice sau juridice.

**Articolul 25** Armonizarea regulamentelor interne de organizare și funcționareÎn termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, autoritățile și instituțiile publice vor armoniza regulamentele interne de organizare și funcționare sau codurile de conduită specifice, potrivit dispozițiilor prezentului cod de conduită, în funcție de domeniul lor de activitate.

**Articolul 26** Asigurarea publicitățiiPentru informarea cetățenilor compartimentele de relații publice din cadrul autorităților și instituțiilor publice au obligația de a asigura publicitatea și de a afișa codul de conduită la sediul autorităților sau instituțiilor publice, într-un loc vizibil.

**Articolul 27** Intrarea în vigoarePrezenta lege intră în vigoare la 5 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României,

Partea I. Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR VALER DORNEANU

PREȘEDINTELE SENATULUI NICOLAE VĂCĂROIU

București, 8 noiembrie 2004.Nr. 477.-----